

Jaka (opłacalna) cena za tucznika ?

W roku bieżącym opłacalność produkcji żywca wieprzowego jest niska, (również była niska w roku ubiegłym), gdyż aktualnie rynkowe średnie ceny skupu (brutto) wagi żywej tuczników oscylują na poziomie ok. 5,20 zł/kg żywca, a koszt produkcji 1 kg tucznika to ok. 5,90 zł/kg (3 dekada kwietnia br.) w tzw. cyklu zamkniętym produkcji i na własnych zbożach paszowych. Koszt produkcji własnych zbóż paszowych przeznaczonych do produkcji tuczników uwzględnienia dopłat obszarowych, dopłaty do materiału siewnego i dopłatę do paliwa rolniczego. Poprawę sytuacji w opłacalności produkcji tuczników można oczekiwać m.in. w wyniku realizacji eksportu, a zminimalizowania importu mięsa wieprzowego.

Nie mniej jednak należy mieć na uwadze, że ceny zbytu (m.in. tuczników) kształtuje sytuacja rynkowa w kraju i UE, gdyż przynależność naszego kraju do UE, gdzie podstawowym prawem jest m.in. swobodny przepływ towarów i usług, zobowiązuje nasz kraj do stosowania tego prawa, co nie może spowodować zakazu importu z krajów UE.

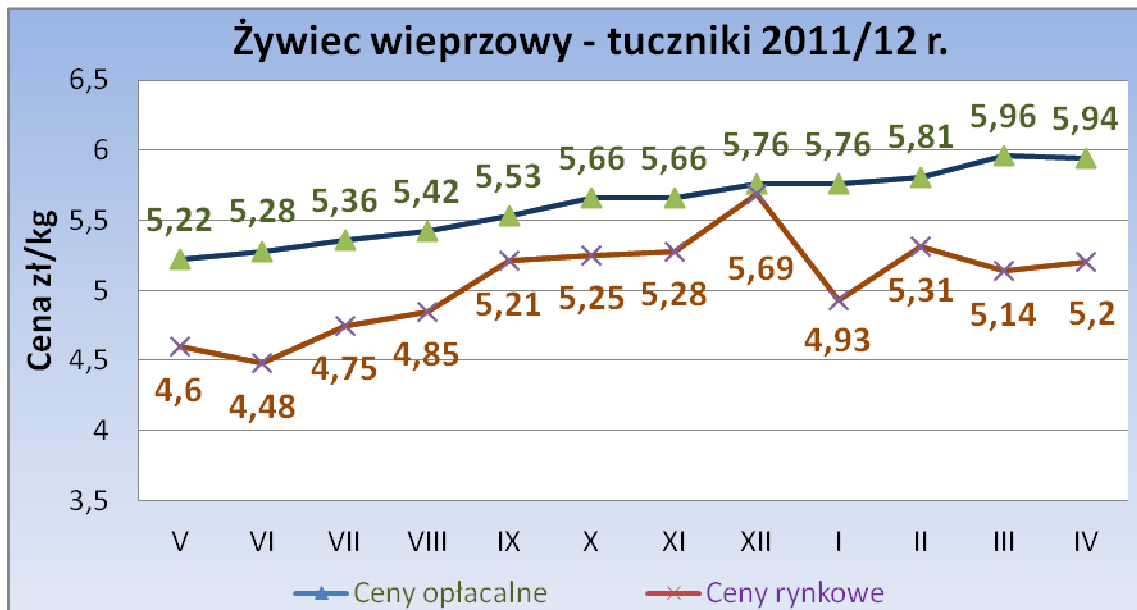
Drugim (oprócz ceny zbytu) podstawowym czynnikiem mającym wpływ na opłacalność produkcji produktów rolnych, w tym tuczników, jest koszt produkcji, czyli jednostkowy koszt produkcji np. 1 kg żywca wieprzowego, wołowego, 1 l mleka, czy 1 dt zbóż, a jest to element w opłacalności na który rolnik-producent ma wpływ, czyli prościej mówiąc, minimalizowanie kosztów, ale z zachowaniem reżimów technologicznych w żywieniu i zachowaniu wymogów higieny w hodowli zwierząt.

Reasumując, cena zbytu opłacalna, lub tzw. minimalna, to taka cena, która daje rolnikowi, (rodzinie rolnika) przychód ze sprzedaży, który pokryje koszty produkcji danego produktu i wystarczy na tzw. parytet dochodu rolnika, tj. na kwotę, która będzie równa np. średniemu wynagrodzeniu krajowemu (netto) wg danych GUS. Przeliczenia takie najlepiej wykonać w układzie rocznym, ze względu na specyfikę, sezonowość produkcji rolniczej.

Uwzględniając powyższe, dojdziemy do wniosku, że na opłacalność produkcji, duży wpływ ma właśnie koszt produkcji, który ma przełożenie na wielkość produkcji, czyli też na wielkość gospodarstwa, oraz czasie pracy w gospodarstwie, który musimy również brać pod uwagę przy porównywaniu dochodu do średniego wynagrodzenia krajowego netto, a który wynosi 2184 godziny rocznie, wg normy UE, na jedną osobę.

Wykonując analizę opłacalności produkcji tuczników wyliczymy, że **aktualna cena brutto zbytu tuczników tj. 5,94 zł/1 kg wagi żywej, jest ceną która daje rolnikowi (dwie osoby pracujące w gospodarstwie) parytet dochodu do dochodu poza rolnictwem**, czyli średniego krajowego wynagrodzenia netto, wg GUS, ale dla gospodarstwa w którym zachowany jest parytet (nakład) pracy dwóch osób, (rolnika i żony), który jest osiąganym w gospodarstwie wielkości trzykrotności średniego wojewódzkiego gospodarstwa, które produkuje tuczniaki w ilości ok. 400 szt. rocznie w cyklu zamkniętym tj. własne prosięta, na własnych zbożach paszowych i zakupie dodatków paszowych. Teoretyczna cena zbytu dla parytetu dochodu dla gospodarstwa średniego w województwie (13,43 ha) wyniesie 8,52 zł/1 kg, a dla gospodarstwa dwukrotnie większego (26,86 ha) 6,58 zł/1 kg, ale nakład pracy w pierwszym przypadku to ok. 33 % normy, a w drugim ok. 67 %, i stąd podstawowy wniosek, że nie można nagradzać większą ceną zbytu tych co mniej pracują, w celu wyrównania dla nich dochodów do poziomu tych co pracują więcej tj. pracują wg normy nakładów pracy.

Wykres cen opłacalnych i rynkowych dla gospodarstwa z zachowaną normą pracy.

Innym czynnikiem (oprócz kosztów produkcji) w którym należy upatrywać wzrostu opłacalności produkcji trzody chlewnej jest aktualnie niski stan pogłowia i tzw. cykl świński, wg którego (po zanalizowaniu lat ubiegłych) następuje wzrost cen skupu tuczników w okresie letnim o ok. 15-25 %. A w przypadku sprzyjającym, czyli sprawdzeniu się wielu czynników w tym samym okresie, można oczekiwać poprawę opłacalności tej produkcji poprzez wzrost w okresie letnim cen skupu tuczników.

Jan Brożek

Dział Ekonomiki, WODR w Poznaniu.